

UDRUGA EKOMUZEJ BISTRA

ZAŠTITA, ISTRAŽIVANJE I PREZENTACIJA BAŠTINE BISTRE

www.ekomuzej-bistra.hr | ekomuzej.bistra@gmail.com

Bistra, 10. lipnja 2024.

ZAPISNIK S REDOVNE SKUPŠTINE UDRUGE EKOMUZEJ BISTRA ODRŽANE 29. SVIBNJA 2024.

Skupština Udruge Ekomuzej Bistra održana je dana 29. lipnja 2024. godine s početkom od 19:12 sati u prostoriji za udruge u Kulturnom centru Bistra u Poljanici Bistranskoj. Skupštini je prisustvovalo 19 redovnih članova Udruge. Skupštinom je predsjedavao prof. Domagoj Sironić. Na prijedlog Predsjedavajućeg, usvojen je sljedeći

DNEVNI RED

1. Otvaranje Skupštine
2. Izbor predsjedavajućeg, zapisničara i ovjerovitelja zapisnika te Verifikacijskog povjerenstva
3. Utvrđivanje kvoruma
4. Usvajanje dnevnog reda
5. Izvješće o radu i finansijsko izvješće za 2023. godinu
6. Izvješće Nadzornog odbora za 2023. godinu
7. Usvajanje izvješća za 2023.
8. Plan rada za 2024.
9. Usvajanje Plana rada za 2024.
10. Razno

Ad. 1. Skupštinu je otvorio dopredsjednik Udruge prof. Domagoj Sironić.

Ad. 2. Za predsjedavajućeg je na prijedlog predsjednice Udruge izabran Domagoj Sironić. Na prijedlog predsjedavajućeg, za članove Verifikacijskog povjerenstva izabrani su Ranka Križanić i Ljiljana Križanić, za zapisničara Dolores Domitrović Miličić, za Ovjerovitelje zapisnika Bernardica Špoljar i Perica Novosel.

Ad. 3. Članovi Verifikacijskog povjerenstva utvrdili su da je na skupštini prisutna nadpolovična većina članova Udruge.

Ad. 4. Dnevni red je jednoglasno prihvaćen.

Ad. 5. Predsjednica Klementina Batina je izvjestila o aktivnostima Udruge tijekom 2023. godine. Istaknula je da su održane sve planirane aktivnosti te da je Udruga bila izuzetno uspješna u realizaciji svojih projekata. Predsjednica je dala detaljno izvješće o radu Udruge, kako slijedi:

I. Mandat članova Tijela Udruge

Članovi Upravnog i Nadzornog odbora u 2023. godini bili su isti koji su imenovani na izbornoj skupštini održanoj 28. prosinca 2020. godine u virtualnom obliku. Odluke o promjenama upisane su u Registar udruga prema rješenju koje je doneseno 7.1.2021.:

Upravni odbor: Klementina Batina (predsjednica); Domagoj Sironić (dopredsjednik); Antonija Dejanović (tajnik); Ljiljana Dobrovšak; Ivica Prša

Nadzorni odbor: Vera Grgac, Barica Špoljar, Božena Čretnik

Marketinški tim: Ruth Čretnik, Perica Novosel, Lina Malek

Likvidator: Višnjica Fremec (Knjigovođa)

II. Komunikacija i informiranje

Komunikacija se odvijala putem sastanaka članova Udruge "uživo" te komunikacijom na daljinu. U 2023. godini održano je pet grupna sastanka "uživo": 1) 6. siječnja; 2) 24. veljače; 3) 31. kolovoza; 4) 29. rujna i 5) 11. prosinca te više pojedinačnih sastanaka s užim članovima tima pojedinog projekta. Redovna godišnja skupština održana je 16. lipnja 2023. godine. Članovi udruge bili su redovito informirani o održenim aktivnostima o čemu ih je predsjednica Udruge izvještavala pisanim putem (elektroničkom komunikacijom). Komunikacija na daljinu odvijala se telefonskim putem te putem *WhatsApp* grupe Ekomuzej Bistra.

III. Prostor Udruge

Udruga u 2023. godini je koristila prostor u KC Bistra koji je zajednički svim udrugama. U studenom 2023. godine održan je sastanak s načelnikom Danijelom Drvišem vezano uz ostvarivanje prava na prostor u obnovljenoj zgradi stare škole u Poljanici Bistranskoj. Usmeno je dogovoreno (bez povratnog odgovora na urudžbirani dopis) da će se Udrizi Ekomuzej Bistra dodijeliti prostor uz uvjet plaćanja 50% ukupnih režijskih

troškova. Na sastanku su nazočili u ime udruge Klementina Batina, Domagoj Sironić I Lina Malek.

IV. Suradnja s Općinom Bistra i Turističkom zajednicom Zagrebačke županije na europskom projektu

Krajem prosinca 2020. godine, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije Republike Hrvatske donijelo je odluku o financiranju projekta "Obnova zgrade stare škole i kulturno-turistička revitalizacija kroz ITU mehanizam – EKOMUZEJ BISTRA" (KK.06.1.16.0001). Odluka je donesena nakon završenog postupka provjere nadležnih tijela odnosno prijave Općine Bistra na Poziv na dostavu projektnog prijedloga u postupku izravne dodjele objavljenom na portalu eFondovi 19. kolovoza 2020. godine.

Temeljem Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava koji je **potписан 15. veljače 2021. godine**, Općini Bistra su za provedbu projekta dodijeljena bespovratna sredstva u ukupnom iznosu od 10.110.430,40 kuna što predstavlja 84,4% prihvatljivih troškova te najviši iznos bespovratnih sredstava koja se mogu dodijeliti ugovorom. Općina Bistra je kao Korisnik osigurala sufinanciranje preostalog dijela prihvatljivih troškova u iznosu od 1.868.718,34 kune. Provedba projektnih aktivnosti započela je 1. rujna 2020. godine, a završava prema ugovoru 1. rujna 2023. godine.

Osim Općine Bistra koja je prijavitelji i nositelj projekta, u provedbi projekta sudjeluju Turistička zajednica Zagrebačke županije i Udruga Ekomuzej Bistra. Turistička zajednica je tijekom 2023. godine kao obavezan partner provodila aktivnosti koje se odnose na promociju i marketing destinacije na temu kulturne baštine.

Udruga Ekomuzej Bistra je slijedom *Sporazuma o partnerstvu* provodila aktivnosti koje se odnose na razvoj edukativnih, kulturnih i turističkih sadržaja i proizvoda utemeljenih na kulturnoj baštini što uključuje istraživanje, odabir i prikupljanje predmeta/izložaka, pisanje interpretacijskih tekstova, obradu i razradu pisanih, auditivnog i vizualnog sadržaja stalnog postava izložbe *Bistra škola* te razvoj digitalnih sadržaja informacijsko-dokumentacijske baze podataka.

Udruga je tijekom 2023. koordinirala suradnju izvođača i suradnika te institucija koji su bili uključeni u aktivnosti razvoja edukativnih, kulturnih i turističkih pratećih sadržaja. Ugovoren izvođač Recider projekt d.o.o. izradio je promotivnu publikaciju i elaborat "Tekstualni, vizualni, auditivni i komunikacijski sadržaj za stalni muzejski postav izložbe Bistra škola i korisničku multimediju digitalne baze Ekomuzeja Bistra", a udruga je odradila komunikacijske aktivnosti. Tijekom te aktivnosti održala je sastanak s tvrtkom Novena te tvrtkom Barek i Asesor.

Završna konferencija projekta održana je 27. siječnja 2023. u novoobnovljenom prostoru stare škole. Osim predstavnika iz Općine (D. Eršek i D. Drviš te predstavnika tvrtke Sintagma, izjave za medija je dala i K. Batina). Snimljeni su prilozi za Radio Stubicu i TV Zapad.

V. Pregled aktivnosti – kronološkim redom (od 1. 1. do 31. 12. 2023.)

USKRSNE AKTIVNOSTI (3. travnja)

U suradnji s OŠ Bistra, susretljivošću ravnatelja Eduarda Kovačevića i voditeljice Učeničke zadruge Kristine Vuković Mikić, članice Udruge Ekomuzej Bistra Vera Grgac, Barica Špoljar, Božena Čretnik te prof. Domagoj Sironić organizirali su predavanje i radionicu o izradi *bistranskog jagnuša*. Učenicima su pokazale i zajedno s njima za svakog učenika napravile *jagnuš* koji će oni na Cvjetnu nedjelju nositi na blagoslov, a potom nositi oko vrata do Velike subote kad se po tradiciji *jagnuš* skuri u peći *da bi gibanica orehnača bole dišala*. Gugan, rascvjetane grančice drijena i platnene jastučiće u koje se sadržaj napuni pripremili su i donijele naše članice, a učenici su sudjelovali u završnoj izradi *jagnuša*. *Jagnuš* se izrađuje u obitelji na Cvjetnicu nakon što je pušlek drijena i *gugana* blagoslovljen. Uz djecu u tome sudjeluju uglavnom mame i bake. Učenicima smo pokazali mjesto gdje raste močvarna biljka *gugan* (*Chlorocyperus longus L.*), a drijen /drienek po bistranski/su neki učenici prepoznali jer isti takav imaju posađen u dvorištu. Drijen samoniklo raste u šumi, ali ne svugdje. Akciju smo organizirali s nastojanjem da se ne *pozabi i dotrgne naša bistrajska* tradicija izrade *jagnuša*. Za učenike je izrađen i letak kao radni materijal.

PREDSTAVLJANJE BAŠTINE BISTRE na Filozofskom fakultetu u Zagrebu (10. svibnja)

Vezano uz 20. godišnjicu potpisivanja UNESCO-ove *Konvencije o zaštiti nematerijalne kulturne baštine* koja se tijekom ove godine obilježava kroz raznovrsne aktivnosti i događanja diljem Hrvatske i svijeta, udruga je svoje aktivnosti usmjerala na zaštitu i promociju bistranske nematerijalne baštine. Na poziv dr. sc. Tihane Petrović-Leš, redovite profesorice s Odsjeka za etnologiju i kulturnu antropologiju, članovi udruge su povodom obilježavanja 20. godišnjice Konvencije i 95. obljetnice neprekinute nastave etnologije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, prezentirali bistranska nematerijalna tradicijska umijeća. Prvi dio aktivnosti uključio je predavanje za studente II. godine etnologije/kulturne antropologije, polaznike kolegija *Antropologija tekstila*. Predavanje pod nazivom "Nematerijalna kulturna baština Bistre – uloga zajednice u njezinoj identifikaciji i očuvanju" s naglaskom na tradicijskom ruhu održala je Klementina Batina, a dijelove bistranske muške i ženske narodne nošnje opisali su Ante Knezović i Barbara Puzjak. Drugi dio aktivnosti odvijao se u auli Filozofskog fakulteta gdje je studentima i profesorima prezentirano umijeće izrade tradicijskog bistranskog nakita, umijeće izrade tradicijskih ukrasa od krep-papira (*kinč*), umijeće izrade božićnih jaslica te tradicija *vuglenarenja*. U prezentaciji su sudjelovali Barica Špoljar, Lina Malek, Perica Novosel i Damir Kremenić te Vera Grgac koja je interpretacijom na kajkavskom pridonijela obilježavanju i nematerijalnog aspekta bistranskog govora. Nakon predavanja i pokazne radionice, posjetiteljima su ponuđeni ukusni domaći zagorski štrukli koji se također nalaze na *Listi zaštićenih nematerijalnih kulturnih dobara*, a za ovu prigodu ih je pripremio Ante Knezović. Program je održan pod visokim pokroviteljstvom Hrvatskoga povjerenstva za UNESCO i Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske.

RADIONICE IZRADE BISTRANSKE KRAVATE (svibanj, lipanj, rujan, listopad)

Jedan od projekata koji udruga kontinuirano provodi je i organizacija radionica bistranskog tradicijskog nakita u suradnji s Ministarstvom kulture i medija RH. Nakon radionice izrade *kraluša* koja je održana prošle godine, udruga je 18. svibnja (na Međunarodni dan muzeja) održala uvodnu radionicu izrade bistranske kravate. Svrha radionice je prijenos umijeća i održivost specifične baštine koja u tom obliku nije poznata niti u jednoj drugoj hrvatskoj regiji, a prepoznata je kao dio hrvatskog identiteta. Na radionicama koje su se održavale tijekom svibnja, lipnja i rujna sudjelovalo je petnaest polaznika. Trinaest polaznika osposobljeno je za izradu bistranske kravate te su im podijeljene potvrde o pohađanju radionica (Ljiljana Križanić, Biserka Tkalcović, Ranka Križanić, Božena Čretnik, Ruth Čretnik, Petra Poturica, Damir Kremenić, Ante Knezović, Tihana Lešnjak, Lidiya Puškarić, Branka Zrinski, Snježana Martinčić, Vinka Mareković. Tijekom radioničkih aktivnosti u listopadu polaznici su imati priliku usavršiti svoje znanje te predstaviti izrađene kravate na završnom događanju u sklopu Dana europske baštine (6. listopad). Branka Zrinski, članica udruge i polaznica obje radionice, izradila je i poklonila kraluš koji je zajedno s *bistranjkom* koju je prekrojila i za kip Majke Božje pripremila Barica Špoljar, darovan u ime Župe sv. Nikole biskupa – Bistra Hrvatskom nacionalnom svetištu Majke Božje Bistričke na ovogodišnjem zavjetnom hodočašću.

Radionice su realizirane uz potporu Ministarstva kulture i medija RH.

MANIFESTACIJA DANI BISTRE I BISTRANSKA ČUŠPAJZIJADA (9. rujan)

Ovogodišnje Dane Bistre i Bistransku Čušpajzijadu na kojoj smo za brojne posjetitelje pripremili čušpajz od prisiljenog zelja i domaće gastronomске delicije poput čvaraka i krampogača, obogatili smo i "baštinskom instalacijom" – foto-okvirom za turističko fotografiranje posjetitelja. Barica Špoljar i Božena Čretnik - vrijedne članice naše udruge, izradile su cvjetne ukrase od krep-papira, parafinirale ih i dekorirale okvir. Na ovaj smo način istaknuli vrijednost nematerijalne baštine odnosno umijeće izrade *kinča* kao nematerijalnog kulturnog dobra Republike Hrvatske te upotpunili kulturno-turističku ponudu Općine Bistra. U timu Bistranske Čušpajzijade sudjelovali su Barica Špoljar, Božena Čretnik, Klementina Batina, Ante Knezović i Barbara Puzjak.

DANI EUROPJSKE BAŠTINE 2023. (6. listopad)

Javna prezentacija i izložba izrađenih kravata održana je 6. listopada u Kulturnom centru Bistra u sklopu manifestacije Dani europske baštine 2023. Osim što su usvojili vještini izrade tradicijskog nakita, polaznici radionica su izradili i kreativne suvenire koji su također predstavljeni posjetiteljima u sklopu prigodnog programa. Program su vodili: Lina Malek, Perica Novosel, Klementina Batina i Barica Špoljar.

STRUČNI IZLET (7. listopada)

Ovogodišnja stručna ekskurzija odvela nas je na otok Krk na kojem smo se upoznali s primjerima dobre prakse upravljanja kulturnom i prirodnom baštinom. Najprije smo posjetili plantažu smilja *Immortelle farm* koja je smještena na području Omiša. Vlasnik,

gosp. Ante Vičević, održao je prezentaciju o ekološkoj proizvodnji te nam je pokazao plantažu i destileriju, a upoznao nas je i sa zanimljivim povijesnim činjenicama ovoga dijela otoka Krka. U Malinskoj smo posjetili *Interpretacijski centar maritimne baštine Dubašnica-Malinska (DUB-oak)* gdje smo uz stručno vodstvo pogledali stalni postav koji na suvremen način valorizira lokalnu pomorsku baštinu i održiv tradicijski način gospodarenja šumama. Centar je ove godine u Bratislavi dobio prestižnu nagradu ŽIVA za najbolji baštinski lokalitet odnosno najbolji spomenik prirodne i kulturne baštine. Uz vodstvo stručnog interpretatora baštine Antu Karabaić obišli smo DUBO-ak, ali i izuzetno važan arheološki lokalitet Cickini. Nakon okrjepe u konobi Intrada gdje smo imali priliku kušati tradicijska jela – krčke šurlice s junećim žgvacetom i presnac – krčki kolač od sira čije je umijeće izrade zaštićeno kao nematerijalno kulturno dobro, nastavili smo putovanje do Kornića. U Korniću smo uz stručno vodstvo etnologa i muzeologa Damira Kremerića posjetili Zavičajnu etnografsku zbirku te se upoznali s tradicijom i običajima Krka, posebice s uspostavom zbirke i brojnim aktivnostima Katedre čakavskog sabora Korinić koja ima sjedište u tradicijskoj kući u kojoj je uspostavljenja zbirka. Prije povratka u Bistro, razgledali smo i kulturno-povijesne znamenitosti povjesnog gradića Vrbnika.

Realizaciju stručne ekskurzije poduprla je Zagrebačka županija.

Projekti E-SPOMENAR i TAJNE DVORA ORŠIĆ

Sredstvima Zagrebačke županije sufinancirali smo provedbu dvaju dvogodišnjih projekata. Projektom "e-Spomenar 2" nastavili smo s terenskim istraživanjem, očuvanjem i popularizacijom tradicijske kulture Bistre emitiranjem sadržaja na YouTube kanalu i na društvenim mrežama, a provele su ga Lina Malek i Dolores Miličić u suradnji s Verom Grgac, Markom Šimunićem, Nadom Grgurić i drugim mještanima Općine Bistra. Projekt se nastavlja i u 2024. godini budući da je "arhiviranje baštine" izuzetno važno za očuvanje identiteta i tradicijske kulture Bistre.

Ove smo godine u sklopu projekta "Tajne dvorca Oršić" snimili promotivan video u dvoru Oršić u suradnji sa Škalić Producijom (Matija Škalić Musija), nabavili smo neophodne kostime te realizirali kostimirane šetnje u Gornjoj Bistri i Novom Marofu. U siječanskom broju časopisa Meridijani bit će objavljen prilog o dvoru Oršić s fotografijama grofice i grofa Oršić (autorica K. Batina). Fotografija je objavljena i u protivnoj publikaciji projekta Ekomuzeja Bistra.

OSTALI PROJEKTI I AKTIVNOSTI

Župno hodočašće u Mariju Bistrigu (4. kolovoz)

Barica Špoljar je inicirala i izradila malu *bistranjku* (žensku narodnu nošnju) za kip Majke Božje Bistrice. Nošnja je otkupljena darovima župljana, a Barica Špoljar ju je bez naknade očistila i prekrojila. Kraluš je donirala Branka Zrinski. Bistranjka i kraluš su kao poklon uručeni tijekom župnog hodočašća. Svetištu su ga u ime Župe sv. Nikole biskupa – Bistra i Župe Marije Pomoćnice Ivanec uručili Barica Špoljar i Dragutin Mikuš.

Promocija bistranske jezične baštine

Jezičnu baštinu Bistre njegovali smo kroz pjesništvo, tradicijsku kulturu i domaću riječ Vere Grgac i Ankice Piculek – članica naše Udruge.

U Klanjcu je 4. veljače svečano obilježena 20. obljetnica Hrvatskozagorskog književnog društva (HZKD) i predstavljena monografija istoga. Na inicijativu pjesnika Božidara Staroveškog održan je 7. travnja 2001. u Zelenjaku *Prvi susret zagorskih pjesnika*. Nazočili su pjesnici koji su već objavljavali u *Hrvatskom zagorju*, časopisu za kulturu Krapinsko-zagorske županije. Među njima su bili Stjepan Špoljar (Bajsan) i Željko Špoljar. Iste godine 11. listopada osnovano je HZKD koje je tijekom dva desetljeća objavilo osam knjiga esejistike, trideset i sedam zbirki poezije (Ž. Špoljar 2008. i V. Grgac 2011., 2012. i 2015.), a u biblioteci *Rieč domaća feljtone* Rikarda Jorgovanića. U posebnoj nakladi tiskani su *Zbornici radova Prvog i Drugog susreta zagorskih pjesnika (2001. i 2002.) te Hrvataskozagorski književni zbornik (2005., 2007., 2009., 2014., 2016., 2018. i 2023.)* u kojima su zastupljeni i navedeni bistranski pjesnici.

Povodom Međunarodnog dana materinskog jezika (21. veljače) naša članica Vera Grgac je u OŠ A. Mihanovića u Klanjcu sudjelovala u razgovoru i predavanju učenicima 7. i 8. razreda. Pozvani su također književnik i pjesnik Božidar Brezinščak Bagola iz Huma na Sutli i Milan Husnjak iz Bednje pa su tako zatvorili kajkavski trokut Hum na Sutli – Bistra – Bednja. Učiteljica hrvatskog jezika Marica Lojen i ravnateljica škole Melita Ulama u suradnji s tajnicom Hrvatskozagorskog književnog društva (HZKD) i voditeljicom Kulturnog centra Klanjec Snježanom Horvatin, organizirale su jezični susret s učenicima da bi osvijestili važnost materinske kajkavice budući da sve manji broj mladih zna i razumije kajkavicu jer *Kaj pozabiti je kak mamu zatajiti, a to se nesme nikak pripetiti!*

Vera Grgac je sudjelovala na pjesničkoj manifestaciji "Croatia rediviva ča-kaj-što" u Selcima na Braču (4. kolovoza) gdje je otkrivena ploča s njezinim imenom i stihovima uklesanima u brački kamen – zasluga je to za prošlogodišnje imenovanje Vere Grgac kao oliveatkinje pjesničke smotre!

Ankica Piculek je sudjelovala na Međunarodnom recitalu "Srce Isusa i Marije" koji je održan u kolovozu u Gornjoj Stubici te na više drugih redovnih godišnjih recitala.

Vera Grgac je, kao i prošlih godina, sudjelovala na "52. memorijalu Stjepan Grgac" koji je organizirao Biciklistički klub "Ivanić" u Ivanić-Gradu (20. kolovoza). Na poziv Udruge Vladimir Maleković iz Brdovca kao gošća Večeri kajkavske poezije, pjesme i glazbe koje je održano 4. studenog u atriju OŠ Pavao Belas u Brdovcu, Vera Grgac je interpretirala stihove nekoliko svojih pjesama. Također je u organizaciji isti udruge sudjelovala u snimanju dokumentarnog filma o znamenitim osobama zaprešićkog kraja.

Vera Grgac je redovito objavljivala priloge iz povijesti bistranskoga kraja u Glasu Bistre i drugim publikacijama.

Znanstveno-stručne aktivnosti

Osim tekućih projekata, članovi udruge su sudjelovali na znanstvenim i stručnim skupovima te su objavljivali priloge o bistranskoj baštini.

Lina Malek je sudjelovala na skupu "Mitska, etno i druga životinja" (Institut za etnologiju i folkloristiku u Zagrebu, 16. svibnja) gdje je izlagala na temu "Pojavnost i zastupljenost zoomorfnih motiva u usmenim pjesmama i na narodnim nošnjama Bistranskog kraja".

Na poziv organizatora – Centra za istraživanje Međimurja, Muzeja Međimurja Čakovec i Zavoda za znanstveni rad HAZU u Varaždinu, Lina Malek i Klementina Batina su sudjelovale na međunarodnom znanstveno-stručnom skupu "Nematerijalna kulturna baština u porječju Mure i Drave" koji je održan u Murskom Središću i Čakovcu (9.-11.11.). Okosnica skupa bila je nematerijalna baština. Klementina Batina je održala izlaganje pod nazivom "Nematerijalna kulturna baština Bistre – od regulative do održivog upravljanja", a Lina Malek izlaganje "Uloga društvenih mreža u prezentaciji nematerijalne kulturne baštine: primjer Udruge Ekomuzej Bistra".

Vera Grgac je na poziv dr. sc. Ivane Kurtović-Budja iz Odjela za dijalektologiju Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovje te prof. dr. sc. Tihane Petrović-Leš iz Odsjeka za etnologiju i kulturnu antropologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, u Leksikografskom zavodu Miroslav Krleža u Zagrebu održala predavanje na materinskom govoru – kajkavici Novaka Bistranskih. Uz kratku povijest Bistre i prezentaciju bistranskog tradicijskog nakita (replika kraluša i kravate iz obitelji Gašparinčić iz 1922. godine), Vera je kao prilog jezičnoj baštini interpretirala svoju poeziju na materinskoj kajkavici koja je njezina neotuđiva baština. Skup i okrugli stol organiziran je u sklopu velike obljetnice pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture i medija RH.

U posljednjem broju revije Đakovački vezovi objavljen je prilog "Hrvatski tradicijski nakit od staklenih perli. Primjer revitalizacije, zaštite i promocije bistranskog tradicijskog nakita", autorice Klementine Batina.

Objavljena je publikacija "Umijeće izrade bistranskog tradicijskog nakita" kao treća knjiga u biblioteci "Baština Bistre" Udruge Ekomuzej Bistra.

Ostale promotivne aktivnosti članova udruge

Barica Špoljar – nositeljica umijeća i voditeljica radionica, predstavila je svoj tradicijski nakit u Đakovu (10. listopada) u sklopu 52. svjetskog kongresa u organizaciji CIOF-CRO, udruge koja djeluje u sklopu međunarodne krovne organizacije s ciljem očuvanja, promocije i širenja tradicijske kulture u svijetu, a Ranka Križanić – polaznica radionica, sudjelovala je sa svojim nakitom na 23. Sajmu gospodarstva u Zaprešiću (13.-15.10.).

Na poziv Sunčice Findak, novinarke Hrvatske televizije, snimljen je prilog u staroj školi u Poljanici Bistranskoj za emisiju "I mi idemo u školu" u kojoj su sudjelovali Domagoj Sironić, Klementina Batina i Nada Grgurić. Za Radio Sljeme (*Kajkavijana*) snimljena je emisija posvećena djelovanju udruge u kojoj su sudjelovali Perica Novosel i Klementina Batina. Vezano uz promociju bistranske kravate održeno je gostovanje u TV emisiji

Dobro jutro HR (Perica Novosel, Ante Knezović, Barbara Puzjak) i snimljeni prilozi za TV Zapad i Radio Stubicu.

Čuvari baštine bistranskog i jakovljanskog kraja – FB grupa

Bernardica Špoljar i drugi članovi Udruge su kontinuirano objavljivali crtice, fotografije i dokumente iz lokalne mikrohistorije. Na ovaj se način odvija komunikacija s mještanima Bistre i drugim zainteresiranim korisnicima koji na taj interaktivan način saznaju podatke i zanimljivosti o članovima njihovih obitelji. Administrator grupe je Mario Šimunković. Bernardica Špoljar je izrađivala rodoslovja bistranskih obitelji. Facebook stranica *Čuvari baštine bistranskog i jakovljanskog kraja* izabrana je za *case study* doktorskog rada Darije Marjanović pod nazivom "Uloga Facebook zajednica u očuvanju zavičaja i komuniciranju lokalnog identiteta" koji je obranila na Odsjeku za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu pod mentorstvom prof. dr. sc. Tene Perišin.

Terenski rad

Pojedini članovi udruge su intervjuirali starije mještane te prikupljali fotografije i zapise. Lina Malek je istraživala usmenoknjževne zapise za potrebe pisanja znanstveno-stručnog rada i prezentacije.

VI. FINANCIRANJE PROJEKTNIH AKTIVNOSTI

U 2023. godini Udruga je sudjelovala u projektu Ekomuzej Bistra kao partner bez financiranja aktivnosti.

Za financiranje redovne djelatnosti podnesena je natječajna prijava **Općini Bistra** koja je poduprla redovnu djelatnost udruge za projekt "Razvoj edukativnih, kulturnih i turističkih sadržaja" s 3.850,00 eura. Sredstva su utrošena po sljedećim stavkama:

1. Plaće i naknade za zaposlene = 0,00 eur
2. Naknade drugog dohotka = 1.016,65 eur (ugovori o autorskom djelu za suradnike na publikaciji "Umijeće izrade bistranskog tradicijskog nakita" i putni nalozi za sudjelovanje u događanju na FF-u u Zagrebu).
3. Oprema = 1518,22 eura (nabava printer-a u boji i skenera, nabava promotivnih majica i promotivnog materijala za suvenirsku ponudu)
4. Ostali troškovi provedbe projekta = 932,38 eura (troškovi nabave reprezentacija, troškovi usluga tiskanja i skeniranja arhivskog gradiva)
5. Troškovi obavljanja osnovne djelatnosti = 392,85 eura (troškovi knjigovodstvenih usluga i bankarskih naknada, trošak hostinga)

Na natječaj Zagrebačke županije za redovnu djelatnost u kulturi (Odjel za kulturu) podnesene su tri prijave od kojih su dvije prihvачene:

- 1) *e-spomenar 2: terensko istraživanje, očuvanje i popularizacija tradicijske kulture Bistre* (1400,00 eura)
- 2) *Tajne dvorca Oršić: barokno stvaralaštvo* (1300,00 eura)

Na natječaj Zagrebačke županije za redovnu djelatnost (Odjel za poljoprivrednu i ruralni razvoj) podnesena je jedna prijava za koju je i ostvareno financiranje:

- 1) Stručna ekskurzija *Ekološki resursi i održivo upravljanje baštinom* (700.00 eura)

Na natječaj Stručne službe župana podnesene su dvije prijave za koje je ostvareno financiranje:

- 1) Radionice medijske kulture za osobe starije životne dobi – *Kak sad s tim mobitelima i laptopima?* (280,00 eura)
- 2) *Istraživanje, očuvanje i promocija tradicijske namaterijalne bistranske baštine u Hrvatskoj* (351,00 eura)

Na natječaj Ministarstva kulture i medija RH podnesene su dvije prijave. Financiranje je ostvareno za projekt:

- 1) *Radionica izrade bistranske kravate* (1327.23 eura)

Nije ostvareno financiranje za projekt *Educiraj se, istraži, pokaži – mapiranje i razvoj publike u Bistri za novi (Eko)Muzej.*

Ukupno je u 2023. godini prijavljeno 9 projekata/programa od kojih su 7 prihvaćena. Prihvaćena su i odobrena izvješća za 5 projekata/programa. Dva projekta Stručne službe župana se realiziraju i u 2024. godini te su izvješća predana u svibnju 2024. godine.

Sva finansijska izvješća Udruge dostupna su u *Registru neprofitnih organizacija*.

VII. PROMOTIVNE AKTIVNOSTI

U svrhu promocije Udruge provodile su se standardne aktivnosti poput održavanja web stranice Udruge te Facebook stranice i Instagram profila, ažuriranje You Tube kanala i Tik-Tok-a. Objave na društvenim mrežama je pripremala i vodila Lina Malek. Dodatno, promocija i vidljivost Udruge znatno se povećala kroz objave u medijima i pojavljivanje u TV i radio emisijama, sudjelovanju na obilježavanju značajnih dana za zaštitu baštine, distribucije postojećih promotivnih materijala te tiska novih tematskih promotivnih materijala. Na promociji Udruge radio je Marketinški tim. Za promociju projekta Ekomuzej Bistra nabavljene su promotivne majice s logom projekta te promotivne platnene vrećice i olovke.

VIII. DONACIJE

DONACIJA OPREME

Odlukom o donaciji Ureda za opće poslove Hrvatskog sabora i Vlade RH udruga je dobila jedno stolno računalo (Lenovo V520) s monitorom (5 godina starosti).

DONACIJA PREDMETA ZA MUZEJSKI POSTAV EKOMUZEJA BISTRA

Branka Zrinski je donirala *bistranjku* – bistransku žensku narodnu nošnju, bistranski kraluš, kravatu i pas.

Barica Špoljar je donirala mušku bistransku nošnju te dva originalna ženska pasa.

Ankica Piculek je donirala muške čizme.

Klementina Batina je donirala ženske čizme.

Marko Šimunić je donirao maketu bistranske hiže, štale i bunara.

Kata Flegar je donirala originalnu bistransku kravatu, leptir-kravatu i bistranski kraluš u zamjenu za replike istovjetnog nakita koje je izradila Barica Špoljar.

Ad. 6. Nadzorni odbor je utvrdio da su izvješća pravovaljana i u skladu s planiranim programskom djelatnosti.

Ad. 7. Programsко i financijsko izvješće za 2024. godinu jednoglasno je prihvaćeno.

Ad. 8. Predsjednica je pred članovima Skupštine iznijela **Plan i program rada Udruge Ekomuzej Bistra za 2024.**

1) Suradnja s JLS, NGO i drugim strukovnim udruženjima, institucijama i organizacijama

Udruga će nastaviti suradnju s Općinom Bistra i drugim dionicima u lokalnoj zajednici kao partnerima u realizaciji godišnjih projekata u kulturu, prema prijavljenom programu.

Nastavit će suradnju sa Župom sv. Nikole biskupa – Bistra na realizaciji bistranskog tradicijskog hodočašća u Mariju Bistrigu (4. kolovoza 2024.).

Udruga će nastaviti suradnju sa Zagrebačkom županijom vezano uz prijavu kulturno-turističkih projekata.

Udruga će 2024. godine nastaviti suradnju s Ministarstvom kulture vezano uz realizaciju radionica izrade bistranske leptir-kravate kao nematerijalnog kulturnog dobra.

2) Razvoj i prijava na javne pozive baštinske/muzejske zajednice:

Udruga će se prijaviti i na javni poziv baštinske/muzejske zajednice:

1) Dani europske baštine 2024.

3) Stručna edukacija članova Udruge

Udruga će i ove godine organizirati jednodnevni izlet s posjetom hrvatskim ili slovenskim muzejima koji su tijekom posljednje dvije godine implementirali nove

stalne muješke postave i interpretacijske baštinske centre u svrhu edukacije članova Udruge koji će raditi na provedbi projekta razvoja kulturno-turističkih sadržaja u sklopu projekta Ekomuzej Bistra.

4) Upravljanje Udrugom

Redovna Skupština Udruge održava se jednom godišnje te se na njoj usvajaju programska i finansijska izvješća i donose programski i finansijski plan za narednu godinu. Po potrebi se tijekom godine mogu održati i dodatne izvanredne skupštine ako se za time ukaže potreba. Članovi Udruge sastaju se po potrebi te donose odluke važne za provedbu planiranih aktivnosti i tekuće funkcioniranje udruge.

5) Administrativni i finansijski poslovi

Administrativni poslovi obavljaju se na dnevnoj razini u suradnji predsjednika Udruge i knjigovodstvenog servisa te ostalih članova Upravnog i Nadzornog odbora i Marketinškog tima po potrebi.

6) Promocija Udruge

U svrhu promocije udruge planira se nastavak provođenja standardnih aktivnosti poput održavanja web stranice Udruge te Facebook stranice i Instagram profila. Dodatno, promocija i vidljivost Udruge povećavat će se kroz objave u medijima i pojavljivanje u TV i radio emisijama, sudjelovanja na obilježavanju značajnih dana za zaštitu baštine, distribuciju postojećih promotivnih materijala te tisak novih tematskih promotivnih materijala. Također će objavljivati tekstovi i prikazi te znanstveni radovi u stručnim publikacijama. Na promociji Udruge će raditi Marketinški tim (Lina Malek, Perica Novosel, Ruth Čretnik). Za promociju projekta Ekomuzej Bistra planira se izrada prototipa suvenirske ponude za budući Ekomuzej Bistra.

7) FINANCIJSKI PLAN ZA 2024. GODINU

U 2024. očekuju se prihodi od članarina te prihodi od namjenskih sredstava osiguranim apliciranjem na javne pozive i natječaje.

Sredstva će se koristiti namjenski za provođenje projekta i programa Udruge prema planu za 2024. godinu.

U 2024. godini se ne planira zapošljavanje, članovi Udruge će raditi volonterski uz naknade i honorare koji će se osigurati od namjenskih sredstava te ovisno o visini ostvarenih namjenskih sredstava.

AKTIVNOST	PLANIRANI PRIHODI	VRIJEME REALIZACIJE	ODGOVORNA OSOBA
Naplata članarina	300 eura	1.-12.2024.	Predsjednik, Tajnik
Program <i>Razvoj kulturnih sadržaja i očuvanje kulturne baštine Općine Bistra</i> (OPĆINA BISTRA) 1) Pripremni radovi organizacije i tiskanja prigodne publikacije povodom župnog hodočašća na MB 2) Okrugli stol <i>Tradicijska kultura kao potencijal kulturno-turističkog razvoja Općine Bistra</i> 3) Istraživanje, dokumentiranje i prijava vuglenarenja kao NKD-a 4) Promocija bistranske baštine u inozemstvu 5) Manifestacija Dani EU baštine 6) Radionice bistranske leptir-kravate 7) Osnovna djelatnost i promocija	4000 eura	1.-12.2024.	K. Batina, P. Novosel, L. Malek, D. Sironić, M. Šimunić, Barica Špoljar V. Grgac i ostali članovi
Provđba projekta <i>Posluhni kaj pišem – ozvučene pjesme bistranske pjesnikinje Vere Grgac</i> (ZG ŽUPANIJA)	1400 eura	3.-12.2024.	K. Batina, L. Malek
Provđba projekta <i>Kreativna BIS-TRA</i> (ZG ŽUPANIJA)	1000 eura	3.-12.2024.	K. Batina, P. Novosel, Barica Špoljar
<i>Radionice bistranske leptir-kravate</i> (MIN. KULTURE)	1200 eura	5.-11.2024.	K. Batina, A. Knezović, Barica Špoljar
Medijske radionice <i>Kaj i kak z medijima?</i> (KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA)	400 eura	1.-5.2024.	L. Malek
Stručna ekskurzija za članove udruge (ZG ŽUPANIJA)	700 eura	1.6.-1.8.2024.	K. Batina P. Novosel
Izdavačka djelatnost – tiskanje knjige pjesama Ankice Piculek i slikovnice Vere Grgac	3000 eura	1.9.-31.12.2024.	K. Batina L. Malek
UKUPNO:	12.000,00 eur		

OBRAZLOŽENJE FINANCIJSKOG PLANA ZA 2024. GODINU: Udruga Ekomuzej Bistra je neprofitna organizacija u kulturi koja se financira projektnim i programskim sredstvima iz državnog proračuna, proračuna jedinice lokalne i područne samouprave te iz donacija. Financijski plan sastavljen je na temelju predviđenih prihoda koja udruga planira prikupiti apliciranjem projekata/programa na natječaje Ministarstava, Zagrebačke županije, EU fondova, domaćih korporacija i proračuna Općine Bistra za javne potrebe u kulturi. Financijski plan će se tijekom godine revidirati, a troškovi svesti na minimum.

Ad. 9. Plan rada Udruge za 2024. godinu je jednoglasno prihvaćen.

Ad. 10. Branka Zrinski je iznijela neugodno iskustvo vezano uz minijaturnu repliku bistranskog nakita koje je poklonila svojoj liječnici i koja je te replike izvjesila kao suvenire u ambulanti. Pojedini mještani su kritizirali isticanje suvenira bez navođenja imena izrađivača suvenira. Budući da se zapravo ne radi o suvenirima (nema etikete i osnovnih podataka) te da se ne radi o prodaji proizvoda nego poklonu, kritike su neutemeljene. Zaključak članova udruge je da se tijekom 2024. Godine radi na vizualnom identitetu, marketingu i izradi etiketa za suvenire te da se regulira status tradicijskog nakita kao potencijalnog suvenira.

Sjednica je završila u 20:15 sati.

ZAPISNIK S REDOVNE SKUPŠTINE UDRUŽEĆEKOMUZEJA BISTRA
ODRŽANE 23. SVIBNJA 2024.

Skupština Udruge Ekomuzeja Bistra održana je dana 23. svibnja 2024. godine s početkom od 19:15 sati u prostorijama udruge u kulturnom centru Bistra u poljanici Bistranskoj.

Ovjerovitelj zapisnika:
Perica Novosel

Perica Novosel

Ovjeroviteljica zapisnika:
Bernardica Špoljar

Špoljarić

Predsjednica Udruge
Dr. sc. Klementina Batina

Klementina Batina